

קרון החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

**דוח הדירקטוריון
31 במרס 2017**

תוכן עניינים

1.	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי.....	2
2.	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	3
3.	מידע מרוכז אודות הקרן	4
4.	הוראות דין	6
5.	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	10
6.	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	14
7.	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח.....	14

דוח דירקטוריון

קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2016 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במרס 2017 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 במרס 2017 הסתכמו ב- 15,031 אלפי ש"ח לעומת 14,182 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2016, גידול של כ- 6%. הגידול נובע בעיקרו מגידול ביתרת מזומנים ושווי מזומנים.

ההון ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב-11,458 אלפי ש"ח, בהשוואה ל-10,920 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2016, גידול של כ- 4.9%. הגידול בהון בסך של 538 אלפי ש"ח, נובע מרווח בסך של 554 אלפי ש"ח, בקיזוז קיטון בקרן הון בסך של 16 אלפי ש"ח, שמקורו בנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

נכון ליום 31 במרס 2017, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה").

החברה מנהלת את קרן ההשתלמות לצבא הקבע. בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקרן ההשתלמות שבניהול החברה ב- 3,755 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 3,521 אלפי ש"ח נכון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016, גידול של כ- 6.6%.

הגידול בדמי הניהול נובע מגידול בהיקף הנכסים הממוצעים שמקורו בצבירה נטו חיובית בקרן ומרווחי תשואה.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקרן ראה סעיף 2 להלן.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה נכון לימים 31 במרס 2017 ו-2016 וליום 31 בדצמבר 2016:

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			שם המסלול	מספר אוצר
ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2017		
4,569,140	4,276,945	4,630,738	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	438
115,856	112,563	114,108	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	1410
81,104	65,432	94,248	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	1411
4,766,100	4,454,940	4,839,094	סה"כ	

היקף הנכסים, נטו המנוהלים ליום 31 במרס 2017 גדל בסך של כ-73 מיליוני ש"ח, ביחס להיקף הנכסים נטו, המנוהלים ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של כ-1.53%. הגידול בהיקף הנכסים נטו נבע מרווחי תשואה בקרן בתקופת הדוח.

התשואה שהשיגה הקרן בתקופת הדוח

תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - מרס 2017 באחוזים	שם המסלול	מספר אוצר
1.60	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	438
0.55	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	1410
3.35	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	1411

3. מידע מרוכז אודות הקרן

3.1. מידע מרוכז לקרן ההשתלמות*

להלן מידע ונתונים עבור קרן ההשתלמות המנוהלת על ידי החברה:

קרן השתלמות			
31 בדצמבר 2016	31 במרס 2016	31 במרס 2017	
			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
2,652,640	2,417,039	2,669,156	פעילים
2,113,460	2,037,901	2,169,938	לא פעילים
4,766,100	4,454,940	4,839,094	סה"כ
			נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):
37,945	13,013	11,694	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
491,278	123,200	122,302	תקבולים מדמי גמולים
4,037	1,709	1,793	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
75,063	12,606	20,369	העברות צבירה לקרן
138,757	35,687	61,381	העברות צבירה מהקרן
271,756	75,183	81,492	פדיונות
158,170	(22,098)	73,196	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
			דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):
14,538	3,521	3,755	פעילים ולא פעילים
			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):
0.26	0.26	0.26	פעילים
0.39	0.39	0.38	לא פעילים

* המידע על מספר העמיתים בקרן חסוי.

3.2. מידע בדבר עמיתים לא פעילים

להלן מידע בדבר עמיתים מנותקי קשר כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012. הגדרת מנותק קשר הינה נכון לסוף תקופה.

31 בדצמבר 2016	31 במרס 2016	31 במרס 2017	קרן השתלמות
			חשבונות מנותקי קשר:
5,142	6,518	3,834	מספר חשבונות
94,740	98,948	38,077	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
292	77	30	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
0.30	0.29	0.31	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)*

* שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012.

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

להלן שיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות בהתאם להוראות הדין החלות עליה:

שיעור שנתי לתקופה ינואר עד מרס 2017 ו-2016 ולשנת 2016	קרנות השתלמות
2% מנכסים	פעילים
	לא פעילים:
0.3% מנכסים	מנותקי קשר
2% מנכסים	אחר

3.4. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקרן

הנכסים המנוהלים עבור העמיתים ליום 31 במרס 2017, הסתכמו לסך של כ-4,839 מיליוני ש"ח, וגדלו בשיעור של כ-8.6% לעומת אשתקד, ובשיעור של 1.5% ביחס ליום 31 בדצמבר 2016.

יחס נכסי העמיתים הלא פעילים מתוך סך נכסי העמיתים (הפעילים והלא פעילים) הינו כ-45%, כ-46% אשתקד וכ-44% ליום 31 בדצמבר 2016.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017, הסתכמו תקבולים מדמי הגמולים לסך של כ-122.3 מיליוני ש"ח, קיטון של כ-0.73% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

ניוד נטו לקרן שבניהול החברה בתקופת הדוח היה שלילי והסתכם לכ-41 מיליוני ש"ח. (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016, ניוד נטו שלילי בסך של כ-23.1 מיליוני ש"ח, ובשנת 2016 ניוד נטו שלילי בסך של כ-63.7 מיליוני ש"ח).

פדיונות בקרן שבניהול החברה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-81.5 מיליוני ש"ח. גידול בשיעור של כ-8.4% לעומת אשתקד.

דמי הניהול שנגבו מהעמיתים בתקופת הדוח, הסתכמו לסך של כ-3.8 מיליוני ש"ח, גידול בשיעור של כ-6.6% לעומת אשתקד.

שיעור דמי הניהול הממוצע מנכסים, בתקופת הדוח, עמד על שיעור של 0.26% לעמיתים פעילים ו-0.38% לעמיתים שאינם פעילים ואינו שונה מהותית משיעור דמי הניהול אשתקד.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

הוראות דין

- 4.1 ביום 19 במרץ 2017 אושר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017, בוועדת חוק, חוקה ומשפט. הצו הרחיב את תחולת המוצרים עליו הוא חל ונקבעו בו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם. תחילתו של הצו, לכשיפרסם כמחייב, שנה מיום פרסומו, והוא יחול גם לעניין חשבונות קיימים וחוזי ביטוח חיים שבתוקף ביום התחילה, למעט הסייגים המפורטים בצו.
- 4.2 ביום 20 במרץ 2017 פורסמה טיוטת תיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התס"ט-2009, במסגרתה מוצע לקבוע כי הליך תחרותי יתקיים בין שמונה משתתפים לפחות, וכן מוצע לבטל את מגבלת 20% מסך העמלות לצד קשור ולקבוע כי משקיע מוסדי יוכל לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור ובלבד שהעמלה שתשולם בגין עסקאות אלה לא תעלה על העמלה שתשולם לזוכה בהליך התחרותי שאינו צד קשור. כמו כן, מוצע לקבוע כי עבור כל העסקאות תשולם לצד הקשור העמלה הזולה ביותר שהוצעה על ידי הזוכה בהליך תחרותי, ללא קשר למאפייני העסקה וכן כי רכישה ומכירה של ניירות ערך יכול שייעשו על ידי מי שבחר בו העמית לעניין זה, גם אם לא השתתף או השתתף ולא זכה בהליך תחרותי, ובלבד שהוצגו בפני העמית כל התנאים שלפיהם התקשרה החברה המנהלת עם הזוכים בהליך תחרותי כאמור.
- 4.3 ביום 1 במרץ 2017 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה)(תיקון), התשע"ז-2017, המציעה לקבוע כי הגדרת קופת גמל תכלול את כל סוגי המוצרים הפנסיוניים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), תשס"ה-2005, לרבות קופת גמל שהן קופות ביטוח, ולמעט קרן פנסיה ותיקה, קופת ביטוח מבטיחת תשואה וקופת גמל מבטיחת תשואה, באופן שיתאפשר תשלום עמלת הפצה בגינם ליועצים פנסיוניים, וכן כי עמלת הפצה אשר תשולם לבעל רישיון מהגוף המוסדי בגין עסקאות לגבי קופת גמל, תהיה בדרך של תשלום כספי בלבד, ולא בדרך של הטבות אחרות. כמו כן, הטיוטה מציעה לקבוע אפשרות ליועץ לחתום על הסכמי הפצה עם חברה מנהלת בתנאים שונים לגבי קבוצות מוצר שונות (קופת גמל לקצבה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל אישית לפיצויים, קרן השתלמות, קופת גמל להשקעה).
- 4.4 ביום 20 בפברואר 2017 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי)(תיקון), התשע"ו-2016, הקובעות כי לחוסכים לפנסיה תינתן אפשרות לנהל באופן אישי את חסכונותיהם, ולבחור בעצמם את אפיקי ההשקעה הטובים להם, עד לתקרה של 5.2 מיליון ש"ח. התקנות מרחיבות את סוגי הכספים שניתן לנהל בקופת גמל בניהול אישי,

- ומסדירות, בין היתר, את אופן השקעת הכספים, דמי ניהול והוצאות שניתן לגבות מנכסי קופת הגמל בניהול אישי. כמו כן, התקנות קובעות כי חברה מנהלת תהיה רשאית להמשיך ולנהל כספים אשר הופקדו לפני תחילת תקנות אלו, בהתאם לקבוע בתקנות העיקריות.
- 4.5 ביום 25 בינואר 2017 פורסמה הצעת חוק בנק ישראל (תיקון מס' 4) (הוועדה ליציבות פיננסית), התשע"ז-2017, במסגרתה מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית שבראשה יעמוד נגיד בנק ישראל. הוועדה תפעל במטרה לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ופעילותה הסדירה, ולשם כך תקדם תיאום ושיתוף פעולה בין רשויות הפיקוח הפיננסיות – הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים, הפיקוח על מערכות תשלומים וניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר ותביא לשיתוף פעולה ביניהן לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. הצעת החוק מפרטת את תפקידיה של הוועדה, והרכבה, ומציעה לקבוע מנגנון קבלת החלטות.
- 4.6 ביום 16 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017, במסגרתו נקבע איסור על חישוב עמלת הפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול הנגבים מהעמית, וכן העונש בגין הפרת האיסור כאמור. תחילתו של החוק ביום 1 באפריל 2017.

חוזרים

- 4.7 ביום 3 במאי 2017 פורסם חוזר, המתקן את החוזר הקיים בנושא משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה. החוזר מרחיב את התחולה כך שיחול גם על חברות ביטוח וקרנות פנסיה, וקובע את המקרים בהם יאפשר גוף מוסדי משיכת כספים ללא המצאת צו ירושה או צו קיום צוואה. הוראות החוזר חלות מיום הפרסום.
- 4.8 ביום 1 בפברואר 2017 פרסם הממונה תיקון לחוזר מסמך הנמקה, בו נקבעו הוראות שונות לעניין מועדי התחילה, ובהן, כי החובה החלה על גוף מוסדי להעביר מידי שנה, עד ליום 15 באפריל, לסוכן ביטוח פנסיוני מידע על גובה התגמול שלו הוא זכאי עבור שיווק המוצרים של הגוף המוסדי, תחל מיום פרסום התיקון דחיית מועד תחילתן של ההוראות לעניין קופת גמל להשקעה ליום 1 ביולי 2017, וכן הוראות פרטניות לעניין הליכים הנוגעים לקופת גמל להשקעה בתקופה שבין 1 בינואר 2017 ועד ליום 1 ביולי 2017.
- 4.9 ביום 29 בספטמבר 2016 פרסם הממונה תיקון לחוזר שעניינו הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל. בחוזר מוסדר הליך העברת הכספים של עמית אגב הצטרפותו לקרן פנסיה מקרן פנסיה אחרת שבה הוא מוגדר "עמית לא מפקיד" במסגרת איחוד חשבונות קיימים בקרן פנסיה. כמו כן, נקבעו במסגרת החוזר הוראות ומועדים לצירוף עמיתים חדשים לקרן פנסיה ולקופת גמל לרבות לקרן ברירת מחדל, וכן נקבע כי על חברה מנהלת לאפשר הצטרפות מקוונת באמצעות אתר האינטרנט שלה. תחילתו של החוזר ביום 1 ביוני 2017.
- 4.10 ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה תיקון נוסף לחוזר הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, במסגרתו נקבע, כי אם עמית לא הודיע, לאחר שנשלחה אליו הודעה בעניין, כי הוא מבקש שלא להעביר לקרן הפנסיה הקולטת כספים הרשומים לזכותו בקרנות הפנסיה שבהן הוא עמית לא מפקיד, תעביר החברה המנהלת של הקרן הקולטת לקרנות הרלוונטיות בקשה להעברת הכספים. עוד נקבע, כי החברה המנהלת אינה רשאית להתנות צירוף של עמית בקבלת מסמכים או נתונים נוספים שאינם מפורטים בטופס ההצטרפות ושאינם חלק מהליך החיתום הרפואי. תחילתו של החוזר נותרה ביום 1 ביוני 2017.
- 4.11 ביום 31 באוגוסט 2016 פרסם הממונה חוזר שעניינו כללים לתפעול מוצר פנסיוני, הקובע הוראות לעניין דיווח סוכן ביטוח פנסיוני לגוף המוסדי, באמצעות ממשק דמי סליקה בדבר הצורך להפחית את

- דמי הניהול לעמית עקב קבלת דמי סליקה על-ידי הסוכן, לעניין אופן ביצוע ההפחתה והצגת המידע לעמית, ולעניין הפחתת עמלת ההפצה לסוכן. הוראות החוזר יחולו החל מיום 1 בינואר 2017.
- 4.12 ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה תיקון נוסף לחוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני, אשר דוחה את מועד העברת הדיווח על דמי הסליקה ששולמו לסוכן בשל חודשים ינואר-דצמבר 2016 ליום 1 ביולי 2017, ואת מועד הפחתת דמי הסליקה שדווחו כאמור, ליום 15 באוגוסט 2017. עוד קובע החוזר, כי הדיווח לעמיתים בגין החזר סכום ההפחתה יבוצע במסגרת מכתב נלווה לדיווח בגין הרבעון השלישי של שנת 2017, וכי ביום ה-15 ביולי 2017 יעביר הסוכן דיווח על דמי סליקה ששולמו לו בשל חודשים ינואר-יוני 2017.
- 4.13 ביום 13 במרס 2016 פרסם הממונה חוזר הקובע הוראות לעניין בחירת קופת ברירת מחדל ואת התנאים הנדרשים מחברה מנהלת של קופת גמל המצרפת עמיתים בהתאם להוראות סעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל. במסגרת החוזר נקבע כי צירוף לקופת גמל ייעשה בבחירה אקטיבית של העובד בקופת הגמל או באמצעות המעסיק לקופת גמל שנבחרה על ידו בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל וככל שלא נבחרה על ידי העובד קופת גמל ולא נבחרה על ידי המעסיק קופת גמל בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל, יצרף המעסיק את העובד לקופת הגמל שתבחר על ידי הממונה. עוד קובע החוזר כי דמי הניהול שיוצעו על ידי קרנות הפנסיה הנבחרות יהיו בתוקף למשך 10 שנים ממועד ההצטרפות לקרן. קרנות הפנסיה ייבחרו על ידי הממונה אחת לשלוש שנים החל מיום 1 בספטמבר 2016. בנוסף, נקבע כי בחירת קופת ברירת מחדל על ידי מעסיק או ארגון עובדים תיעשה לפי הליך תחרותי בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידה. הסדרי ברירת מחדל קיימים יישארו בתוקף עד מרס 2019 לכל המאוחר. בטיטוטת תיקון לחוזר העברת כספים לקופות גמל מיום 1 בפברואר 2017 נקבע כי הוראת המעבר כאמור לעניין הסדרי ברירת מחדל קיימים, תתקיים רק אם שיעורי דמי הניהול שנקבעו בהסכם או נגבים מכוחו אינם עומדים על שיעורי דמי הניהול המרביים הקבועים בהוראות הדין.
- בעקבות פרסום החוזר, הוגשה ביום 21 באפריל 2016 עתירה לבג"צ מטעם התאחדות חברות הביטוח למתן צו על תנאי וצו ביניים. הטענות שנטענו מטעם התאחדות חברות הביטוח לא התקבלו במסגרת פסק הדין שניתן בעתירה אולם נקבע בהתאם להסכמת הממונה בנושא כי קרנות הפנסיה שיבחרו על ידי הממונה בהליך התחרותי הראשון, ייבחרו אחת לשנתיים במקום אחת לשלוש שנים. בעקבות פסק הדין כאמור פרסם הממונה תיקון לחוזר וכן את ההנחיות החדשות לעניין הליך קביעת קרנות ברירת המחדל.
- ביום 1 באוגוסט 2016 פרסם הממונה כי הקרנות שנבחרו הינן קרן הפנסיה של מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ אשר תגבה דמי ניהול בשיעור של 0.01% מהצבירה ו- 1.31% מההפקדות וקרן הפנסיה של הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ אשר תגבה דמי ניהול בשיעור של 0.001% מהצבירה ו- 1.49% מההפקדות. בהתאם להוראות החוזר, קרנות הפנסיה החלו לשמש כקרנות ברירת מחדל נבחרות ביום 1 בנובמבר 2016.
- יישום החוזר עלול להשפיע על דמי הניהול הנגבים מעמיתים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את ההשפעה הכוללת של יישום חוזר זה.
- ביום 1 בפברואר 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר הוראות לעניין בחירת קופת גמל, המציעה לקבוע כי תשלומים שהופקדו לחשבון חברה מנהלת בשל עובד שלא מילא טופס הצטרפות ושהתשלומים בגינו לא הועברו מכח הסכם ברירת מחדל בהתאם לקבוע בחוזר, יושבו למעסיק באופן מיידי. כמו כן, מוצע לקבוע כי החרגת הוראות הטייטה לגבי הסכם ברירת מחדל שהיה בתוקף במועד פרסומו של החוזר ועד לתום תקופת ההסכם אך לא יאוחר מיום 31 במרץ 2019, תחול רק אם שיעורי דמי הניהול שנקבעו בהסכם כאמור או נגבים מכוחו לגבי עובד מסוים, אינם שיעור דמי הניהול המרביים הקבועים בהוראות הדין.

4.14 ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו ליווי פיננסי, אשר קובע כללים שיחולו על גוף מוסדי שמממן פרויקט בנייה בשיטת ליווי פיננסי. במסגרת החוזר נקבעו הוראות לעניין הנפקת פנקס שוברי תשלום בגין כל דירה בפרויקט אשר ישמשו לכל תשלום אותו עתיד הרוכש לשלם בגין מחיר הדירה; הוצאת ערבות בנקאית על ידי הגוף המוסדי בגין הסכום ששולם באמצעות שובר התשלום המקורי או מתן בטוחה אחרת, ופרטים שיכללו בהסכם ליווי. כמו כן, החוזר קובע כי בעסקאות בהן נטל גוף מוסדי חלק במימון פרויקט בשיטת ליווי פיננסי, תוך כדי שיתוף פעולה עם צד שלישי, רשאי הגוף המוסדי שלא לבצע את הפעולות האמורות בחוזר, ובלבד שווידא כי פעולות אלה בוצעו במלואן על ידי צד שלישי. הוראות החוזר חלות החל מיום הפרסום.

בהמשך לחוזר, ביום 30 במרץ 2017 פרסם חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (תיקון מס' 9), התשע"ז-2017, במסגרתו נקבע כי הלוואה לרכישת דירה וליווי פיננסי יוכלו להינתן גם על ידי מבטח, וכן נקבע, בין היתר, כי הבטוחה שעל המוכר ליתן לקונה עם קבלת תשלום עבור הדירה, לא תכלול את רכיב המע"מ, וכי במקרה של מימוש הבטוחה יושב סכום המע"מ לקונה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח על-ידי קרן ייעודית שתוקם לשם כך.

טיוטות חוזרים

4.15 ביום 6 באפריל 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, במסגרתה מוצע להרחיב את אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים ולאפשר למשקיעים המוסדיים להיכנס לתחום ההלוואות הקמעונאיות למשקי בית באמצעות השקעה בחברות העוסקות במתן אשראי למשקי בית שהינן צדדים קשורים. חלקו היחסי של המשקיע המוסדי בשווי ההלוואות שתעמיד חברת האשראי יהיה עד 49 אחוזים, וחלקו של הגוף המוסדי לא יפחת מ-20 אחוזים, וסכום הלוואה יוגבל ל-50,000 ש"ח.

4.16 ביום 23 באפריל 2017 פורסמה טיוטת מסמך עקרונות להערות הציבור בעניין מתן סיוע ממשלתי להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, לפיה מוצע לקבוע, בין היתר, כי תוקם ועדה למתן סיוע ממשלתי לבעלי שליטה בחברות שיעסקו במתן אשראי קמעונאי, אשר יינתן בדרך של הלוואה בגובה 15 מיליון ₪, אשר תהפוך למענק בהתקיים התנאים הקבועים במסמך ובהם עמידה בהעמדת הלוואות קמעונאיות בסכומים ובמועדים הקבועים במסמך, ובהם העמדת הלוואות בסכום כולל של 600 מיליון ₪ בתוך שנתיים, והלוואות בסך כולל מיליארד ש"ח בתוך 3 שנים.

4.17 ביום 2 באפריל 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני, המציעה לקבוע כי גוף מוסדי יהיה רשאי להציע דמי ניהול הנמוכים משיעור או מסכום דמי הניהול המרביים הקבועים לפי דין רק אם ההצעה האמורה תהיה תקפה במהלך שבע שנים לפחות, וכן הוראות המציעות לשנות את אפשרויות העלאת דמי ניהול לפני תום תקופת ההנחה בדמי ניהול ואת אופן ומועד ההודעה על העלאה כאמור.

4.18 ביום 1 במרץ 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה משיכת כספים מקופת גמל, אשר מטרתה לקבוע הוראות לעניין הליך הטיפול בבקשה למשיכת כספים שלא בדרך של קצבה, ובכלל זה לעניין הטפסים והמסמכים הנדרשים מהעמית, לעניין משך הטיפול בבקשה (לרבות טיפול בבקשה שאינה תקינה), ולעניין אופן הגשת בקשה למשיכת כספים.

הנחיות והבהרות

4.19 ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה טיוטת עמדת ממונה שעניינה גביית דמי ניהול בהלוואות, המציעה להבהיר כי גבייה של דמי טיפול מלווה ספציפי, בקשר להוצאות שנגרמו מהקמת הלוואה או מהטיפול בה, אסורה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שכן היא מהווה קבלת טובת הנאה בקשר עם ניהול כספי החוסכים מעבר להוצאות ודמי טיפול שנקבעו בחוק. זאת, לרבות במקרה שבו לווה משלם כספים בעצמו, ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף המוסדי. לפיכך הטייטה מורה כי גופים מוסדיים יחדלו מגביית כספים עבור העמדת הלוואות מכל סוג או עבור הטיפול בהן, ולא יאפשרו גביית כספים אלו על ידי צד שלישי.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

ככלל, מתאפיין תחום חיסכון ארוך הטווח במסגרתו פועלת החברה, ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות הממונה. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.1 בפרק הראשון בדוח תיאור עסקי תאגיד של החברה לשנת 2016.

מגמות והתפתחויות במשק ובשוק ההון

תוצאות הפעילות של החברה, מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות החברה:

• כללי

הרבעון הראשון של 2017 לווה בצמיחה חיובית מתואמת בין אזורים מרכזיים בעולם. שוקי המניות העיקריים בעולם היו חיוביים במהלך הרבעון ומדד מנהלי הרכש הגלובלי המשיך לעלות. לראשונה מזה כשנתיים, הגופים המרכזיים בכלכלה העולמית ביצעו עדכון קל כלפי מעלה בתחזיות הצמיחה שלהן לשנים הקרובות.

בארה"ב הסנטימנט החיובי בשווקים הפיננסיים נמשך מאז סוף שנת 2016, עם היבחרו של דונלד טראמפ לנשיאות, והתבטא בעליית מדדי המניות המובילים. במרץ 2017 הבנק המרכזי ביצע העלאת ריבית ראשונה לשנת 2017. שיעור האבטלה המשיך לרדת ברבעון הראשון, אך נרשמה האטה בצריכה הפרטית. על פי האומדן הראשוני, הצמיחה ברבעון הראשון עמדה על 0.7% בשיעור שנתי בלבד.

הנתונים מגושים האירו היו חיוביים ברובם, והצביעו על המשך שיפור בכלכלה; ירידה באבטלה, שיפור בסנטימנט החברות ומשקי הבית והתרחבות הצריכה. על פי האומדן הראשוני הצמיחה ברבעון הראשון עמדה על 1.8% בשיעור שנתי.

גם השווקים המתעוררים רשמו שיפור יחסי בביצועיהם, עם התייצבות יחסית לצד עליות מתונות שנרשמו במחירי מרבית חומרי הגלם בעולם. ברבעון הראשון בסין הצמיחה האיצה קלות ל-6.9% במהלך ארבעת הרבעונים האחרונים.

• התפתחויות במשק הישראלי

האינדיקטורים הראשוניים לרבעון הראשון של 2017 הצביעו על המשך שיפור בתעשייה, במסחר, בתיירות וביצוא השירותים. נתוני שוק העבודה המשיכו להיות חיוביים, כאשר שיעור האבטלה ירד ל-4.2%. על פי האומדן הראשוני, הצמיחה ברבעון הראשון עמדה על 1.4% בלבד. יחד עם זאת, חלק ניכר מהסיבה להאטה מקורו בקיטון חד בהוצאות על כלי תחבורה (שהיו גבוהות מאוד ברבעון הקודם), דבר שהשפיע לשלילה על הצריכה הפרטית, על ההשקעות ועל היבוא.

• **שוק המניות**

שווקים המניות העולמיים רשמו עליות במהלך הרבעון הראשון של 2017. מדד MSCI העולמי עלה ב-7% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-11%. בישראל מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר 2017), ירד ב-2% במהלך הרבעון הראשון, בהשפעת המשך הירידות בענף התרופות. מנגד, מדד ת"א 90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר 2017) עלה ב-8% בהובלת עליות בענפי הביטוח והנדל"ן. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון, עלייה של כ-30% בהשוואה למחזור הממוצע בכל שנת 2016. יחד עם זאת, השינוי המשמעותי בהרכבי מדד המניות העיקריים בבורסה בתחילת פברואר 2017 תרם רבות לגידול במחזורים.

• **שוק איגרות החוב**

מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.6% במהלך הרבעון הראשון של 2017, תוך כדי עלייה של 1.5% במדד אג"ח הקונצרני. מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-0.1% במהלך הרבעון כאשר 0.6% עלייה במדד הממשלתי השקלי, קוֹזו בחלקו עם ירידה של 0.6% בממשלתי הצמוד. מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 4.0 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון של 2017, עלייה של 6% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2016, אך ירידה של 8% בהשוואה למחזור היומי הממוצע ברבעון המקביל אשתקד.

• **קרנות נאמנות**

קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-3.2 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון של 2017, זאת לאחר כ-19.5 מיליארד ש"ח פידיונות ב-2016. בלטו לחיוב גיוסים בקרנות הנאמנות המתמחות במניות (1.9 מיליארד ש"ח) וקרנות המתמחות באג"ח (4.8 מיליארד ש"ח). מנגד, בלטו לשלילה פדיונות נטו בקרנות השקליות (מינוס 1.6 מיליארד ש"ח) והכספיות (מינוס 1.7 מיליארד ש"ח).

• **מוצרי מדדים**

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמדו בסוף הרבעון הראשון של 2017 על 92.4 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-3% בהשוואה לסוף 2016 (95.3 מיליארד ש"ח). בלטו לשלילה במהלך הרבעון תעודות הסל על מניות בארץ שרשמו פדיונות של 2.9 מיליארד ש"ח.

• **שוק המט"ח**

השקל התחזק במהלך הרבעון הראשון של 2017 ב-4.2% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל. התחזקות השקל נתמכה מהמשך העודף הגבוה בחשבון השוטף במאזן התשלומים, גידול בהשקעות הזרות וכתוצאה מריבית ריאלית גבוהה יחסית לחו"ל, וזאת למרות האצה יחסית ברכישות המט"ח של בנק ישראל במהלך הרבעון. במהלך הרבעון השקל התחזק ב-4.0% מול האירו (לרמה של 3.8822 שקל-לאירו), וב-5.5% מול הדולר (לרמה של 3.632 שקל-לדולר).

• **אינפלציה**

על פי המדד האחרון הידוע, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד פברואר 2017) ב-0.4% לאחר שירדה ב-0.2% במהלך הרבעון הראשון. סעיפי התחבורה-והתקשרות וההלבשה-וההנעלה, היו הגורמים העיקריים שתרמו לירידה במדד במהלך הרבעון (מדד ידוע), שקוֹזו חלקית עם עלייה בסעיפי הפירות-והירקות ואחזקת-הדירה.

• ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% ללא שינוי גם במהלך הרבעון הראשון של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. למרות הצמיחה המהירה יותר והצריכה הפרטית החזקה, הנימוקים להשאת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מיעד בנק ישראל, וחוזקו של השקל.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות בקרן ההשתלמות:

נושא	תיאור פעולות החברה
<p>השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד</p>	<p>על פי המדד האחרון הידוע, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד פברואר) ב-0.4% לאחר שירדה ב-0.2% במהלך הרבעון הראשון. סעיפי התחבורה-והתקשרות וההלבשה-וההנעלה, היו הגורמים העיקריים שתרמו לירידה במדד במהלך הרבעון (מדד ידוע), שקוזזו חלקית עם עלייה בסעיפי הפירות-והירקות ואחזקת-הדירה. במהלך הרבעון הראשון הציפיות לאינפלציה עלו קלות בטווחים של עד 5 שנים, אך ירדו בטווחים הארוכים יותר.</p> <p>לאור הערכה לאינפלציה נמוכה בשנה הקרובה - פעלה חטיבת ההשקעות לצמצום המרכיב העודף של צמודי מדד על נכסים לא צמודים, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.</p>
<p>שער החליפין של השקל</p>	<p>השקל התחזק במהלך הרבעון הראשון של 2017 ב-4.2% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל. התחזקות השקל נתמכה מהמשך העודף הגבוה בחשבון השוטף במאזן התשלומים, גידול בהשקעות הזרות וכתוצאה מריבית ריאלית גבוהה יחסית לחו"ל, וזאת למרות רכישות המט"ח של בנק ישראל במהלך הרבעון. במהלך הרבעון השקל התחזק ב-4.0% מול האירו (לרמה של 3.8822 שקל-לאירו), וב-5.5% מול הדולר (לרמה של 3.632 שקל-לדולר).</p> <p>חשיפת המט"ח בתיקים הוגדלה מעט במהלך הרבעון, לנוכח התחזקות השקל וההערכות כי העלאת ריבית בארה"ב עשויה לגרום לפיחות בשקל בטווח הקצר, ולמרות ההערכה שבטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.</p>
<p>התפתחות שעורי ריבית</p>	<p>ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% ללא שינוי גם במהלך הרבעון הראשון של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. למרות הצמיחה המהירה יותר והצריכה הפרטית החזקה, הנימוקים להשאת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מיעד בנק ישראל, וחוזקו של השקל. עקום התשואות הממשלתי השקלי נותר כמעט ללא שינוי במהלך הרבעון. העקום הממשלתי הצמוד עלה קלות בטווחים של עד 5 שנים, אך ירד בטווחים הארוכים יותר. במהלך הרבעון שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>בסוף הרבעון הראשון של 2017 הגירעון במהלך 12 החודשים האחרונים עמד על כ-2.2 אחוזים מהתוצר, נמוך מיעד הגירעון של 2.9% לסוף שנת 2017. הגירעון המצטבר בסוף הרבעון הראשון עמד על 2.4 מיליארד ₪, לעומת עודף של 900 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בשל גידול בהוצאות משרדי הממשלה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בסיכום הרבעון הראשון נותר עודף של כ-1.6 מיליארד ₪ בהכנסות ממסים, זאת בהשוואה לתחזית הגבייה (כ-1.2 מיליארד ₪ מתוך זה הוא מגביה חד פעמית).</p> <p>מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה, מגמה שצפויה להימשך גם ברבעונים הבאים של שנת 2017.</p>	<p>ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו</p>
<p>שווקים המניות העולמיים רשמו עליות במהלך הרבעון הראשון של 2017. מדד MSCI העולמי (ברוטו) עלה ב-7% (במונחים דולריים) והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-11% (במונחים דולריים).</p> <p>בישראל מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר), ירד ב-2% במהלך הרבעון הראשון, בהשפעת המשך הירידות בענף התרופות. מדד ת"א 90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר) עלה ב-8% בהובלת עליות בענפי הביטוח והנדל"ן.</p> <p>מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.6 מיליארד ₪ במהלך הרבעון הראשון, עלייה של כ-30% בהשוואה למחזור הממוצע בכל 2016. יחד עם זאת, השינוי המשמעותי בהרכבי מדד המניות העיקריים בבורסה בתחילת פברואר תרם רבות לגידול במחזורים.</p> <p>במהלך הרבעון שמרה החברה על רמת החשיפה למניות ללא שינוי מהותי, וזאת לנוכח רמות המחירים הגבוהות בשווקי המניות הנתמכת על-ידי נתוני מקרו חיוביים ואופטימיות לשיפור ברווחיות החברות.</p>	<p>שוק המניות</p>
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ ובחו"ל הצטמצמו במהלך הרבעון, בהשפעת האופטימיות לגבי צמיחת הכלכלה העולמית, והריביות הנמוכות בעולם המפותח. במהלך הרבעון צומצמה החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ ובחו"ל, והוגדלה ההשקעה באשראי לא סחיר, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, מגבלות החשיפה לתאגיד, לקבוצת תאגידים ולקבוצות דירוג ומגבלות נוספות אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החברה וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>

נושא	תיאור פעולות החברה
השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות	במהלך הרבעון, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.

6. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הני"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

7. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר, מנכ"ל

תאריך: 22 במאי, 2017

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבע הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבע הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

**קרן החיסכון לצבא הקבע -
חברה לניהול קופות גמל בע"מ**

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 31 במרס 2017
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

3	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
4	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
5	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
6	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
9	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
10	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן החיסכון לצבא הקבע- חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן- "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 31 במרס 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 במאי 2017

31 בדצמבר		31 במרס		ביאור	
2016	2016	2017	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
52	-	40			נכסים
91	8	99			נכסי מיסים נדחים
1,260	1,247	1,263			נכסי מיסים שוטפים
					חייבים ויתרות חובה
				9	השקעות פיננסיות
8,930	9,973	8,788			נכסי חוב סחירים
4,384	2,954	4,841			מזומנים ושווי מזומנים
<u>14,717</u>	<u>14,182</u>	<u>15,031</u>			סך כל הנכסים
				5	הון
*-	*-	*-			הון מניות
8,100	8,100	8,100			פרמיה על מניות
147	185	169			קרנות הון
3,073	2,635	3,189			עודפים
<u>11,320</u>	<u>10,920</u>	<u>11,458</u>			סך כל ההון
3,397	3,262	3,573			התחייבויות
					זכאים ויתרות זכות
<u>14,717</u>	<u>14,182</u>	<u>15,031</u>			סך כל ההון וההתחייבויות

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 במאי 2017

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור	
	2016 (מבוקר) אלפי ש"ח	2016 (בלתי מבוקר) אלפי ש"ח		
14,538	3,521	3,755	6	הכנסות
				דמי ניהול מקופת גמל
43	(48)	37		רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
173	90	-		הכנסות אחרות
14,754	3,563	3,792		סך כל ההכנסות
				הוצאות
1	-	1		עמלות
13,955	3,379	3,604		הנהלה וכלליות
3	2	-		מימון
13,959	3,381	3,605		סך כל ההוצאות
795	182	187		רווח לפני מסים על הכנסה
(272)	(97)	(71)	7	מסים על הכנסה
523	85	116		רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
523	85	116	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
60	119	47	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(4)	(1)	(16)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(16)	(40)	(9)	7 מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
40	78	22	סה"כ רווח כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
563	163	138	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	
11,320	3,073	147	8,100	*-
116	116	-	-	-
47	-	47	-	-
(16)	-	(16)	-	-
(9)	-	(9)	-	-
22	-	22	-	-
11,458	3,189	169	8,100	*-

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2017

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	
10,757	2,550	107	8,100	*-
85	85	-	-	-
119	-	119	-	-
(1)	-	(1)	-	-
(40)	-	(40)	-	-
78	-	78	-	-
10,920	2,635	185	8,100	*-

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2016

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים
כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים
כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2016

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח	
		למכירה אלפי ש"ח			
					לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
10,757	2,550	107	8,100	*-	יתרה ליום 1 בינואר 2016
523	523	-	-	-	רווח לשנה
60	-	60	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(4)	-	(4)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(16)	-	(16)	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
40	-	40	-	-	סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
11,320	3,073	147	8,100	*-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
523	85	116	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
			הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
(38)	48	(36)	נכסי חוב סחירים
(1)	-	-	הכנסות מריבית והפרשי הצמדה
272	97	71	הוצאות מיסים על הכנסה
233	145	35	
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
16	29	(3)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
231	96	176	שינוי בזכאים ויתרות זכות
247	125	173	
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(416)	(84)	(76)	מסים ששולמו
46	-	-	מסים שהתקבלו
(370)	(84)	(76)	
633	271	248	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
233	117	168	ריבית שהתקבלה
1,195	243	41	תמורה ממכירות נטו של השקעות פיננסיות
1,428	360	209	מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה
2,061	631	457	עלייה נטו במזומנים ושווי מזומנים
2,323	2,323	4,384	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
4,384	2,954	4,841	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה ביום 11 ביולי 1984, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם קרן החיסכון לצבא הקבע בע"מ ואשר פעלה כ"קופת גמל תאגידית". ביום 31 במרס 2008, במסגרת רה ארגון שנדרש בהתאם להוראות הדין, הפכה החברה לחברה מנהלת של קרן ההשתלמות - קרן החיסכון לצבא קבע (להלן - "הקרן" או "הקופה"), ושינתה את שמה לשמה הנוכחי. כתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

ביום 28 ביולי 2008 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), מחבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ את מלוא הון המניות בחברה.

החל ממועד זה, החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "החברה האם הסופית"), בהיותה מוחזקת ב- 100% בידי הראל ביטוח, שהינה בבעלות מלאה של הראל השקעות.

ביום 25 באפריל 2013, נחתמה תוספת להסכם מיום 28 ביולי 2008, לפיה הוארכה, ללא תמורה, תקופת הזמן שלאחריה תהא חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ רשאית להורות להראל ביטוח להעביר לצד ג' ללא תמורה את מלוא הון המניות המונפק של החברה מחמש שנים לעשר שנים. בנוסף סוכם בין הצדדים במסגרת התוספת להסכם כי תקנון הקרן יתוקן, בכפוף לאישור הממונה, באופן שבני זוג של עמיתי חבר יהיו רשאים להיות עמיתים בקרן. בהתאם לכך, יהיו זכאים לדמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.55% מיתרתם הצבורה בקרן. בהתאם לתוספת להסכם האמורה לעיל התקבל ביום 15 באוקטובר 2013 אישור הממונה לתיקון התקנון והתאמתו להוראות התוספת להסכם.

ב. החברה מנהלת את קרן ההשתלמות לצבא הקבע, במסגרתה שלושת המסלולים הבאים:
- קרן החיסכון לצבא הקבע כללי (להלן - "מסלול כללי").
- קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות (להלן - "מסלול אג"ח ללא מניות").
- קרן החיסכון לצבא הקבע מניות (להלן - "מסלול מניות").

ג. לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 22 במאי 2017.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תיקון ל- IAS 12, מיסים על הכנסה, הכרה בנכסי מיסים נדחים בגין הפסדים שלא מומשו (להלן- "התיקון")

התיקון מבהיר, כי לצורך הכרה בנכס מס נדחה, בעת הערכת הכנסה חייבת צפויה, יש לנטרל את השפעת היפוכם של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי. הערכה זו תתבצע בנפרד ביחס לסוגים שונים של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, אם קיימות בחוקי המס מגבלות על סוגי ההכנסה החייבת שכנגדם ניתן לנצל הפסדים. בנוסף, התיקון קובע כי הכנסה חייבת עשויה לכלול הכנסה בגין נכסים שיושבו תמורת סכום גבוה מערכם בספרים, אם קיימות ראיות מספקות לכך.

החל מיום 1 בינואר 2017 החברה מיישמת את התיקון לתקן המתואר לעיל. כתוצאה מיישום התיקון לתקן אין השפעה על תוצאות החברה.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרון פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,000	10,000	10,000
11,320	10,920	11,458
1,320	920	1,458

הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
הון עצמי קיים
עודף

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור, לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנזילות.

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופת גמל

בהתאם לתקנון הקרון, החברה רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור שנתי מקסימלי של 2% מהיתרה הצבורה של עמיתי הקרון.

ביאור 7 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו- 2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לביאור 18 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. עסקאות בוצעו במהלך העסקים השוטף והיתרות הינן לזמן קצר.

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. השקעות פיננסיות נמדדו בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה של מחיר מצוטט (לא מתואם) בשוק פעיל למכשירים זהים (רמה 1).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

ב. ביום 18 באוקטובר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מהעמיתים בקרן, הוצאות ניהול השקעות אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרן המתירה לה לגבותן. בכך, פועלת החברה לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. בחודש פברואר הוגשה בקשה לעיכוב הליכים בשל קיומם של הליכים תלויים ועומדים בבית המשפט המחוזי (מרכז) באותו הנושא. טרם התקבלה החלטה בנושא. בהתאם להערכת יועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ג. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצא"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

4. משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרקי זמן קצרים כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסויימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.